

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi uccá 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, külsőnkönyvtár és jegyiroda: Aradi uccá 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Lőw Lipót uccá 19. Telefon: 13-06. - Távirat és levélcím: Délmagyarország, Szeged

Kedd, 1936 november 3.

Ara 10 fillér

XII. évfolyam, 259. sz.

ELŐFIZETÉS, Havonta helyben 3,20 vidéken és Budapesten 3,60, külföldön 6,40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 10, vasár- és ünnepnap 10 fill. Hirdetések felvétele tartja szerint. Megle. lenik hétfő kivételével naponta reggel.

A szegedi koldusadó igazságtalanságai

A szegedi koldusadó intézményével szemben egy ízben ezen a helyen kifejtettük már aggodalmainkat. Megmondottuk, hogy a legjobb szándékunk tartjuk a törekvést s a legtöbb segítő szándék és jóakarat tömörülését látjuk a kezdeményezésben, amikor azonban — közteher megállapításáról és kivételéről van szó, akkor nem elég azoknak részvételét biztosítani, akik a különböző jövedelmű egyesületek vezetésében inkább a jövedelmű cselekedeteiben, mint a fedezet megteremtésében szerezhettek gyakorlatot. Közterhet kivetni, közterhet szétosztani nem ugy kell, mint uccai gyűjtéseket megszervezni, amivel nem azt akarjuk mondani, hogy ahhoz nem kell nagy gyakorlat s különös képesség, hanem azt, hogy más tapasztalatokra és más szempontokra van szükség a közterhek megállapításában és kivételében.

A belügyminiszter az uccai koldulást eltiltotta s a városok kötelességévé tette a koldusokról való gondoskodást. A város most a koldusellátás költségeit a városi polgárság önkéntes felajánlásával akarja biztosítani, kivétlen mindenre azt az összeget, aminek önkéntes elvállalására számít. Tévesen és sérelmesen történt azonban annak az alapnak megállapítása, ami a járulékok összegeinek megállapításánál elfogadtak.

A város ugyanis az egyházi adó pótlékoltá meg és pedig olyan módon, hogy

a római katolikusok az egyházi adójuk hatvan százalékat, a reformátusok az egyházi adójuk 36 és a zsidó vallásúak az egyházi adójuk 24 százalékat fizessék évente

a városnak koldusadóban.

Ez az adóztatás, ha nem is gondolunk arra, hogy mindenki meg fogja tartani a maga külön szegényeit, — mérhetetlenül magas. A város nem tudja, mennyire van szüksége, szükséglet megállapítása nélkül történik a fedezet behajtása. A kivétel nem kötelező s amikor arra számítanak, hogy egy nagy rész elesik, akkor voltaképpen arra gondolnak, hogy a nemfizetők kieső járulékát fizessék a fokozott kötelességtudással és fokozott szociális lelkiismerettel bírók. Az egyházi adó ma igen jelentékeny közteher, önkéntes vállalkozással, törvényes intézkedés nélkül annak 24—60 százalékat egyszerűen pótlékként kivetni a

tuladóztatáshoz

vezet, ami kevesebb pénzügyi eredményt biztosít, mint alacsonyabb százaléku pótlékolás. Akinek száz pengő egyházi adója van, az fizessen hatvan pengőt, ha katolikus, harminchat pengőt, ha református és huszonegy pengőt, ha zsidóvallású, nemcsak abszolút mértékkel mérve tulságos nagy teher, de relative is egyenlőtlenségre mutat.

Ezt az egyenlőtlenséget csak fokozza az a körülmény, hogy

a katolikus egyházközségek nem azonos arányban adóztatják meg hiveiket.

A belvárosi katolikus egyházközséghez tartozók aránylag többet fizetnek, mint a rókusai, vagy alsóvárosi katolikus hívek. Ezer pengő jövedelem után többet fizet a katolikus hívó a belvárosban, mint felsővárosban. Így állnak elő azután olyan aránytalanságok, hogy amíg például Pongrácz Albert havi öt pengő, Keller Mihály havi 1 P 90 f, addig Korányi Jenő és Tonelli Sándor havi 17 P koldusadó fizetésére kaptak felhívást.

Hibája ennek a rendszernek az is, hogy például a görögkeletiek a kivételekben nem szerepelnek, mert a görögkeletiek egyházi adót nem fizetnek. Nem fizetnek egyházi adót a felekezeten kívüliek sem, azok sem szerepelnek így a koldusadófizetők névsorában. Szegeden, mint értesülünk, huszezzren fizetnek kerekszámban egyházi adót s ebből legalább tizenötezerre vetettek ki koldusadót is, mert a legkisebb adózókat mentesíteni akarták a koldusadó fizetése alól. Semmi ellenőrzése nincs annak, hogy adózók nem maradtak-e ki ebből a lajstromból s ki fogja most az összes szegedi adózók közül kiemelni azokat, akik egyházi adót nem fizetnek?

A koldusadó kivétele fényt, — vagy árnyékot? — vet az egyházi adóztatás módjára. Minden felekezeten belül találunk hasonló jelenségeket. Vannak kivételek, melyeket az adózó egészen bizonyosan soknak és méltánytalannak fog tartani s vannak megállapítások, melyeknek csekélyisége és alacsony-sága miatt maga az érdekelt fel fog szólalni. Miután a kivételi lajstromba betekinteni nem szabad, igyekeztünk személyes utánjárással képet alkotni magunknak a kivétel mérvéről s a rendelkezésünkre álló adatok elégségesek ahhoz, hogy az egész rendszer hibás és téves s hibái és tévedései alapján keresetülvihetetlen módjáról meggyőződjünk.

Példáink és bizonyítékaink:

A

tisztviselők-

ről már szoltunk: Korányi Jenő és Tonelli Sándor 17—17 pengőt fizethetnek havonta, míg Pongrácz Albertre 5, Keller Mihályra 1 P 90 f, dr. Zámbo György ny. árvaszéki elnökre 30 fillér, Meskó Zoltán ny. tábornok-orvos (háza van és gyümölcsöse) 1 P 30 f, Kemenes Tibor 1 P 40 f, Kovács Rókus táblai tanácselnök urra 30 fillér, Turóczy Mihályra (háza és szőlője van tisztí főügyész fizetésen kívül) havi 80 fillér, Szepessy Aladár pénzügyigazgató havi 1 P 50 f, Reich Miklós bankigazgató havi 80 fillér, Zimmer Alajos nyugalmazott ezredes havi 1 pengőről, dr. Szalay József ny. rendőrfőkapitány havi 1 P 50 fillérről, Baár Jenő OTI-igazgató 1 P 30 fillérről, Kiss Jenő postaigazgató 1 P 20 fillérről, Berenczey Domokos 3 pengőről, dr. Szilágyi Ferenc Máv. üzletvezetőhelyettes

havi 1 pengőről kapott felhívást.

Külön figyelmet érdemelnek az

egyetemi tanár urak,

akik közül Vidakovits professzor ur 9 P-vel (csak kuriozumképen: ugyanennyi van kivéve özv. dr. Aigner Károlyné is), Csekey tanár ur havi 3, Szentgyörgyi Albert havi 1 P 70 f, dr. Baló József 1 P 70 f, Szentpétery Zsigmond 2 P 10 f, dr. Bay Zoltán 1 P 70 f, Gyórfy István havi 2 P, Berecz János havi 2 P 40 f, Schmidt Henrik 2 P 10 f, dr. Gellért Albert havi 1 P, Purjesz Béla 3 P, Kramár Jenő 2 P 30 f, Menyhárt Gáspár 3 P, Riesz Frigyes 4 P, Veress Elemér 3 P, Issekutz Béla 2 P 50 f havi járulékkal vannak meg-róva.

Az

ügyvédek

közül felemlítjük dr. Széll Gyula kamarai elnök urat, aki havi 40 fillérrel, dr. Gróf György, a Szeged-Csongrádi ügyész, havi 40 fillérrel, Szenttamási Miklós (kuriai bíró nyugdíjjal) havi 1 P 40 f, dr. Kersch Ferenc 40 fillérrel, dr. Gyurki Gyula havi 20 fillérrel, dr. Kertész Béla havi 10 pengővel, dr. Grünér István havi 6 pengővel, dr. Szabó Béla havi 1 P 60 fillérrel, dr. Burger Béla havi 1 P 40 fillérrel, dr. Csonka Nándor havi 50 fillérrel, Vinkler Elemér havi 1 P 70 fillérrel szerepel a névsorban.

A

földbirtokosok

közül a rendszer helyességét eléggé demonstrálja az a körülmény, hogy dr. Telbisz Imre havi 1 P 30 fillérrel szerepel a lajstromban.

A

mérnökök

közül Ottovay Istvántól 7 P 50 fillért kívánnak, Bokor Mihály főmérnöktől 80 fillért, Markovics Szilárdtól pedig 2 P 70 fillért.

Az

orvosok-

ről az egyetemi tanárok között tettünk már említést s idetartozik dr. Meskó Zoltán ny. tábornok-orvos ur 1 P 30 filléres kivétele is Beretzk Péter havi 5 pengőt, dr. Tóth Jenő 4 pengőt, Jung Sándor (háza és földjei vannak és VI. osztálybeli fizetése) havi 2 P 80 fillért, dr. Pap Nándor havi 50 fillért, dr. Falta Marcel 1 P 60 fillért fizethet a kivétel alapján.

A

közjegyzők

közül Sirsich Györgyre havi 2 P, dr. Gálffy Ferencre 2 P 10 fillér van kivéve.

A

gyógyszerészek

közül a Leinzinger-patika 1 P 80 fillért, Barcsay Károly 1 P 50 fillért, Borbély József havi két pengőt fizethet, tovább ezen a téren nem folytattuk érdeklődésünket.

Vannak

más kategóriá-

ba tartozó adózók is. Pick Jenőtől havi 45 pengőt, özv. Holtzer Gyulánétól havi 36 pengőt, Shvoy Kálmántól havi 30 pengőt, a Wagner cég tagjai fejenként havi 26 pengőt, Vértés Miksától 24 pengőt, Mihalovits Dezsőtől havi 15 pengőt, Grünér Gézátlól havi 8 pengőt, Schwartz Kálmántól ugyanannyit, dr. Gróf Árpádtól havi 17 pengőt, a Scheffer-örökösök Feketesas-uccai palotájuk után havi